

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of green, ranging from light lime to dark forest green. The shapes are primarily triangles and polygons, creating a dynamic, layered effect. The overall composition is clean and modern, with a focus on the central text.

's-Heer Hendrikskinderen

Op weg naar toekomstbestendig wonen.

Westerweg

Nieuwe Rijksweg
Spanjaardstraat

N664

Jacob van Beijerenstraat

's-Heer Hendrikskinderendijk

N256

de Oude Weg

's-Heer Hendrikskinderen 's-Heer Hendrikskinderen

Plain

Oude Rijksweg

Zwanenburg

Jan van Renessestraat

Sinoutskerksweg

Dellaweg

© 2017 Google
Ploegweg

Google Earth

A256

8 januari 2018 - CNE00000721259

Jaarnota

€ -139,40

13 januari 2017 - CNE00000578995

Maandnota

€ -9,00

Woningvoorraad aantal 534 's-Heer-Hendrikskinderen 2014

Gemiddelde woningwaarde x duizend euro 243 ✓ 's-Heer-Hendrikskinder... 2014	188 Zeeland
---	-----------------------

Voelt zich altijd veilig - algemeen (16+ jaar) 30,5 % 's-Heer-Hendrikskinder... 30,3 % Zeeland 2013

Voelt zich altijd veilig - in eigen kern/wijk (16+ jaar) 48,7 % 's-Heer-Hendrikskinder... 43,7 % Zeeland 2013

Koopwoningen 85 % 's-Heer-Hendrikskinderen 2014
--

Tevreden met woning (16+ jaar) 92,2 % ✓ 's-Heer-Hendrikskinder... 2013	87,0 % Zeeland
---	--------------------------

Tevreden over kern/wijk als woonplaats (16+ jaar) 2013
--

's-Heer-Hendrikskind... 98,1 % ✓	Zeeland 80,1 %
--	--------------------------

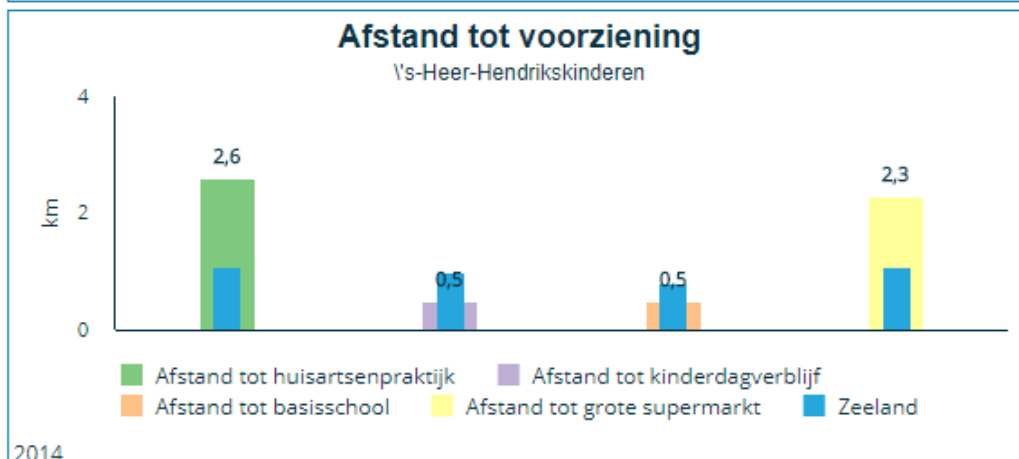
Werken

Voorzieningen

Tevreden over de voorzieningen in kern/wijk (16+ jaar) 's-Heer-Hendrikskinderen 67,2 % Zeeland 65,1 % 2013
--

Werkenden 15-75 jaar 61 % 's-Heer-Hendrikskinder... 2014	? % Zeeland
---	-----------------------

Bedrijfsvestigingen aantal 110 's-Heer-Hendrikskinder... 2014	29.370 Zeeland
---	--------------------------

Inkomen

Huishoudens onder of rond sociaal minimum 2014	's-Heer-Hendrikskind... 4 % ✓	Zeeland ? %
--	---	-----------------------

Uitkeringen

Personen met WW (Werkloosheidswet) 2014	's-Heer-Hendrikskind... 1,5 % ✓	Zeeland 2,1 %
---	---	-------------------------

Personen met bijstand 2014	's-Heer-Hendrikskind... 0,8 % ✓	Zeeland 1,9 %
--------------------------------------	---	-------------------------

Doelen dorpsplan 's-HHKinderen

- ▶ Dorpsplan 2012:

- ▶ Alle woningen levensloopbestendig

- ▶ Ook comfortabel, energiezuinig.

- ▶ Naar de markt:

- ▶ Via CPOZ werkte niet

- ▶ Via 'preferred suppliers' ook niet.

- ▶ De basis gelegd voor Platform Energiek: Maatwerkadvies

Dorpsplan 2018 over wonen

- energie, duurzaamheid en de warmtetransitie.
- Toekomstbestendigheid, comfortabel, geschikt voor zorgverlening, koelen.
- Rondom: woondiensten, tuin, schilderwerk, schoonmaak.
- Digitale diensten, contact met de buitenwereld.

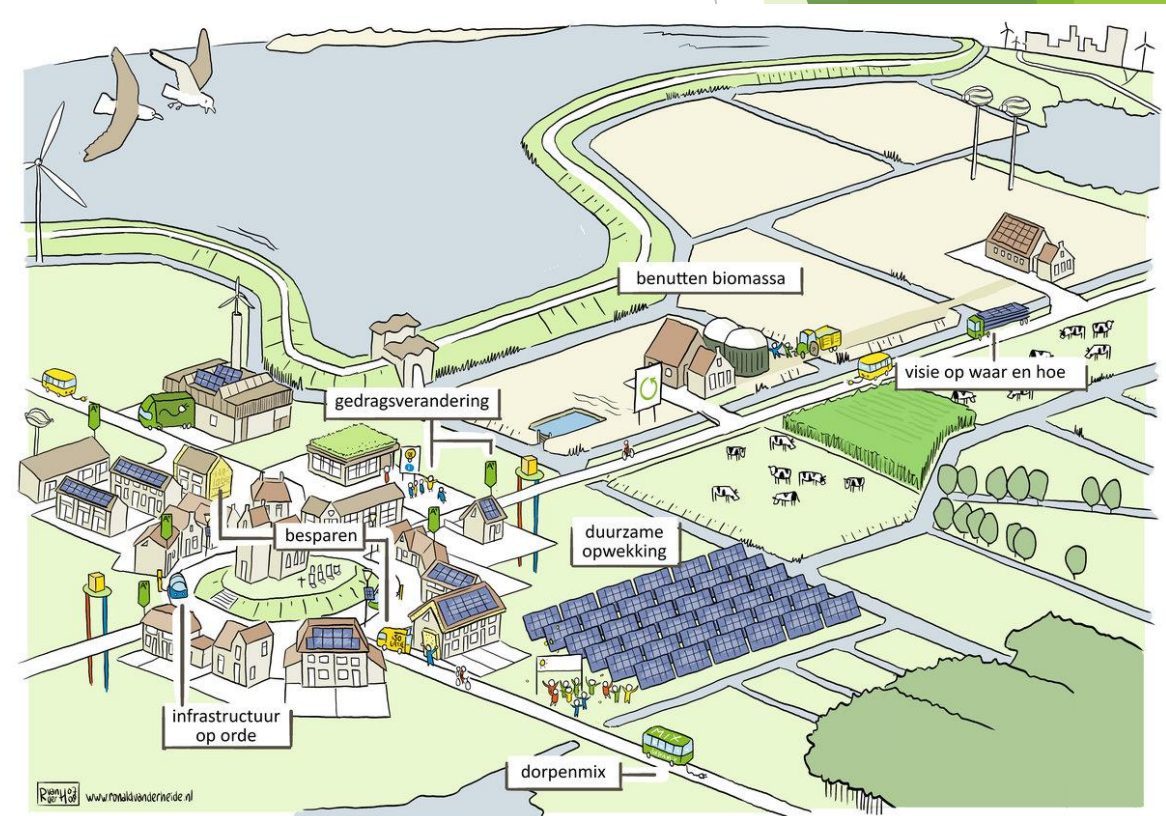
Kleine dorpen in een grote wereld:

- Overheidsprobleem door burgers opgelost?
- Weerstand tegen verandering
- Tweedeling rijk - arm?
- 'S-HEER HENDRIKSKINDERENKERKE.

Energietransitie: kans voor vitaliteit.

- lokale initiatieven: energiecoöperaties, zonnepanelen, postcoderoos etc.
- Nadruk op ‘eigen opwek’,
- Eerst besparen: eigen woning: lagere energiekosten, comfortabeler zorg-geschikt.
- Top -down: Overheid vraagt ons een probleem op te lossen
- Van onderop: kunnen we het slimmer en goedkoper doen?

- RES: Regionale Energie Visie
- Gemeenten: in 2021: wie gaat wanneer van het gas af?? En wat dan???
- Samen doen: ESCO??
- Coöperaties: eigen opwek?
- Dorpsturbines?
- Eigen waterstofcentrale?
- Eigen warmtenet?

Technische mogelijkheden

Energie-neutraal maken is een haalbare uitdaging in dit gebied. Het meeste perspectief biedt een combinatie van 'waterstofgas' en 'all electric'. Dit kan een oplossing bieden voor de bestaand (grotendeels oude) woningvoorraad, voor nieuwbouw van woningen en bedrijven en zelfs ook voor vervoer. De benodigde elektriciteit kan opgewekt worden met zonnepanelen (op daken van woningen en bedrijven, langs weg en spoor en op zonnepanelen, bij voorkeur in combinatie met bijvoorbeeld een parkeer-afdek) en met enkele windmolens (in de rand van het Poelbos en op bedrijventerreinen).

De omzetting van electra in waterstofgas (op momenten dat er niet voldoende afname van elektriciteit is) voorkomt dat het net te zwaar wordt belast voor opslag.

De schets op de achterzijde van dit document geeft aan waar in het gebied concrete mogelijkheden worden gezien.

Naast zon en wind werden nog 4 andere opties genoemd:

- > aquathermie: dit beoogt de gemeente voor het nieuwe bedrijventerrein Deltaweg
- > rioolthermie: 30 meter buis kan 60 woningen verwarmen.
- > blue energy: het gebruik van het potentiaalverschil tussen zout en zoet water onder de kreekruggen
- > de micro powerplant voor (bij voorkeur passieve) nieuwbouw, bijvoorbeeld voor Hendriksplaza, een systeem van Delmeco wat het net niet belast, al dan niet in combinatie met -onzichtbare- lokale kleine windmolens.

Waar 'all electric' geen optie is kan het Gronings aardgas vervangen worden door waterstofgas. Dit vereist een nieuwe brander in de CV ketels, ofwel vervanging van de ketel. Lastig hierbij is dat fasering geen optie is. Alle huishoudens moeten tegelijk over in een afgebakend gebied. Het aanwezige gasnet moet eveneens gecontroleerd worden op geschiktheid, wat in het onderhoudsregime kan worden meegenomen.

Mensen mee krijgen: meerwaarde + keuzemogelijkheden

De belangrijkste pijler om deze droom verder te brengen, is voldoende burgers te betrekken en samen met hen de beweging op gang te brengen. Interessant voor de burger is het wanneer je deze transitie combineert met andere behoeften zoals levensloopbestendigheid, de aanpak van onderhoud en verduurzaming van zowel huishoudapparaten als het huis zelf en verdere verbetering van de leefbaarheid van de omgeving (de kwaliteit van het Poelbos en verkeersveiligheid).

De uitdaging is dus met een concreet plan te komen, waaraan iedereen (jong, oud, arm & rijk) kan meedoen, bij voorkeur

op eigen tempo. Een plan dat bovendien allerlei verbeteringen tegelijkertijd mogelijk maakt en combineert. Ideaal zou zijn als er bijvoorbeeld 3 haalbare scenario's zouden worden uitgewerkt waaruit mensen kunnen kiezen overeenkomstig hun specifieke situatie.

Belangrijk is ook de mensen te ontzorgen. Uitwerkpunt is de manier waarop dit proces en stakeholders georganiseerd kunnen worden. In de Bommelerwaard is een cooperatief systeem ontwikkeld dat aan al deze vereisten voldoet. Leren van ervaringen elders helpt om snel de juiste stappen te kunnen nemen.

Partners om tot resultaat te komen

De positieve energie die in de dorpen aanwezig is om snel een start te maken met verduurzaming is bijzonder en verdient alle steun!

Om van de transitie naar duurzaamheid een succes te maken is essentieel om het samen te doen. Omdat 85% van de woningen in particulier eigendom is zal er een heel groot aantal partijen betrokken moeten worden. De woningbouwstichting RWS en de gemeente Goes zijn eveneens onmisbaar om tot resultaat te komen. Enduris, Zeeuwind en Staatsbosbeheer staan klaar om hier een pilot te starten die voor Goes en de provincie een voorbeeld kan zijn.

Het Rijk wordt gevraagd het proces te ondersteunen enerzijds met kennis en vergelijkbare ateliers, anderzijds met regelgeving zodat de gemeente sterker staat in het 'verplichten' waar nodig van particuliere partijen hun bijdrage aan de transitie te leveren (bv. Standaard zon op bedrijfsdak).

Aanpak

Een keuze van concrete oplossingen, die realistisch en haalbaar lijken, kunnen op één of meer bewoners avonden gedeeld en besproken worden. Uit de praktijk rondom klimaat is gebleken dat de persoonlijke benadering nog veel effectiever is. Die kan dus aanvullend worden toegepast.

Belangrijk is het verhaal te laten vertellen door diverse mensen, die toelichten waarom ze vanuit hun eigen belang meedoen. Een film met interviews zou ook goed kunnen werken.

Essentieel is om met de juiste gegevens (pas op voor fake news) te laten zien wat het oplevert, wat het financieel betekent en vooral dat het kan voor iedereen.

De uitgebreide gespreksverslagen zijn op te vragen bij de dorpsraad 's Heer Hendrikskinderen.

In het Heer Hendriks huis kwamen op 22 mei 2019 zo'n 20 bewoners, experts en vertegenwoordigers van gemeente en provincie bijeen om vorm te geven aan de energie- en warmtetransitie voor de dorpen rond het Poelbos en het nog te ontwikkelen bedrijventerrein aan de westrand van Goes. Het atelier werd geïnitieerd door de werkgroep 'energie en wonen' in opdracht van de dorpsraden van 's Heer Hendriks kinderen en 's Heer Arendskerke. Het initiatief wordt van harte ondersteund door Enduris, Zeeuwind en Staatsbosbeheer. RVO.nl begeleidde het gebiedsatelier.

*'s Heer Hendrikskinderen: Bas Verbaas, Cobi Haartsen, Herman Rakers, Marten Wiersma, Rinus van Deutekom en Wim Schieks
's Heer Arendskerke: Herman Bouma
Gemeente Goes: Perry Zijlema, Rudië de Regt, Maaïke Ottenhof
Staatsbosbeheer: Jan Jansen
Provincie Zeeland: Louis Engelbert
Zeeuwind: Marjan Brandes
Enduris: Arjen Jongepier en Machiel Jousse
Delmeco: Jacq Mixx en Jan Willem vd Borst
Zeeuwse Vereniging Kleine Kernen: Rinus Dijke
RVO.nl: Barbara van Eeckhoutte, Aline Klein, Inge Hoogerbrugge
Matthijs van Gent, René Schellekens en Teddy Buningh*

Dromen voor de toekomst

De mensen, die wonen in de dorpen aan de westrand van Goes: 's Heer Hendrikskinderen en 's Heer Arendskerke zijn gezond en gelukkig hier en willen graag zo lang mogelijk blijven wonen in hun huis. Zij zijn dan ook meer dan gemiddeld gemotiveerd om hun dorpen duurzaam te maken, wat betekent levensloop bestendig, energieneutraal (isolatie en van fossiel gas af), in een mooie omgeving met goed onderhouden monumenten en een verbeterd Poelbos. In de vorige schets sessie werden als wensen voor het Poelbos geformuleerd: herstel van paden, verbeterde toegankelijkheid, veiligheid en voorzieningen en ecologische verbetering. Daarnaast is er de wens de gewenste ontwikkelingen op de best mogelijke manier te combineren met het nog te ontwikkelen bedrijventerrein Deltaweg.

Van droom naar daad

In de inleidingen door diverse experts kwamen diverse meer en minder innovatieve oplossingen langs die kunnen helpen invulling te geven aan de droom van energieneutraliteit. De overtuiging is dat het zou moeten kunnen, ook financieel en voor iedereen, maar dat er een concreet plan nodig is om mensen mee te krijgen. Zo'n concreet plan vraagt om uitwerking van diverse aspecten zoals de techniek en een haalbare businesscase, de sociale organisatie en de ruimtelijke inpassing van energiebronnen. De resultaten van het atelier geven een eerste aanzet voor een stappenplan op weg naar de gedroomde toekomst.

Perfekte pilotlocatie met enthousiaste partners

Door stap voor stap keuzes te maken en te experimenteren met (enige) ruimte in regels en door samen te werken met de enthousiaste partijen die in dit gebied aanwezig zijn, lijkt dit een uitstekende plek voor een pilot vooruitlopend op en ondersteunend aan de definitieve plannen van gemeente en provincie.

Naast de partijen die op 22 mei aanwezig waren wordt contact gezocht met de woningbouwvereniging, RWS en de Zeeuwse milieufederatie.

INZICHT IN MOTIVATIE & BELEMMERINGEN

*We denken dat we ons huis laten isoleren omdat dat flink scheelt
in de stookkosten.*

*In werkelijkheid blijken normen, waarden en gevoelens veel
belangrijker voor die beslissing.”*

Linda Steg – hoogleraar Omgevingspsychologie RUG

Not easy being green...

- Ontkenning (Baudet: "groene gekte")
- Vooruitschuiven (probleem van volgende generatie)
- Afschuiven (laat anderen eerst maar wat doen)
- Negeren (het is te ingewikkeld)
- Afwachten (de overheid – of de natuur - lost het wel op!)
- Gewoontegedrag moeilijk te doorbreken
- Te veel gedoe om duurzaam te investeren (Groen & Gemak)
- Rebound effect (LED lampen kopen maar lang laten branden)
- Licencing (ik recycle hele jaar dus mag nu wel naar Ibiza vliegen)
- Reactance (de buurvrouw is groen, ik vind de buurvrouw niet leuk dus ik doe niet groen)

"Dragons of inaction" (Robert Gifford)

Pieter Winsemius:

“*de mee-stribbelaars*
zijn het ergste.....”

